

भारत गणराज्य की सरकार
और
उज्बेकिस्तान गणराज्य की सरकार
के बीच राजनयिक
पासपोर्टधारकों के लिए वीजा अपेक्षाओं से छूट के संबंध में
करार

भारत गणराज्य की सरकार और उज्बेकिस्तान गणराज्य की सरकार जिनका इसके बाद "दोनों पक्षकारों" के रूप में उल्लेख किया गया है,

दोनों पक्षकारों के देशों के बीच मैत्रीपूर्ण संबंधों को सुदृढ़ बनाने की इच्छा से,

दोनों पक्षकारों के देशों के राजनयिक पासपोर्टधारक नागरिकों के अपने-अपने देश में प्रवेश, निकास और दोनों देशों की यात्रा को सरल बनाने की इच्छा से,

निम्नानुसार सहमत हुई हैं:

अनुच्छेद 1
वीजा अपेक्षाओं से छूट

1. किसी भी पक्षकार देश के वैध राजनयिक पासपोर्टधारक अन्य पक्षकार देश के भू-क्षेत्र में प्रवेश करने की तारीख से साठ (60) दिन की अवधि तक बिना वीजा के प्रवेश, निकास, पारगमन और अस्थायी रूप से निवास कर सकेंगे।

अनुच्छेद 2
राष्ट्रीय कानूनों की अनुप्रयोज्यता

1. दोनों में से किसी भी पक्षकार देश के नागरिक, जिनके पास राजनयिक पासपोर्ट हो, दूसरे पक्षकार देश के भू-क्षेत्र में प्रवास की अवधि के दौरान विदेशी नागरिकों के लिए अनुप्रयोज्य पंजीकरण, निवास और परिवहन नियमों सहित उस राष्ट्र के राष्ट्रीय कानूनों का पालन करेंगे।

2. इस करार में उल्लिखित कोई भी शर्त राजनयिक संबंध विषयक 18 अप्रैल, 1961 के वियना अभिसमय अथवा कोंसुली संबंध विषयक 24 अप्रैल, 1963 के वियना अभिसमय में निर्धारित अधिकारों एवं दायित्वों को प्रभावित नहीं करेगी।

अनुच्छेद 3
विनिर्दिष्ट कार्यों के लिए वीज़ा

1. किसी भी संविदाकारी पक्षकार देश के नागरिक, जिसके पास वैध राजनयिक पासपोर्ट हो और जिसे मिशनों/केन्द्रों में राजनयिक या कौंसुली स्टाफ के सदस्य के रूप में या दूसरे पक्षकार देश के भूक्षेत्र में स्थित अंतरराष्ट्रीय संगठन में उसके देश के प्रतिनिधि के तौर पर कोई कार्य सौंपा गया हो, को दूसरे पक्षकार देश के भू-क्षेत्र में प्रवेश से पहले वीज़ा प्राप्त करना होगा।
2. दोनों में से किसी भी संविदाकारी पक्षकार देश के राजनयिक पासपोर्टधारक, जिसे किसी अंतरराष्ट्रीय संगठन, निकाय, एजेंसी अथवा इस प्रकार के किसी अन्य प्रतिष्ठान द्वारा नियोजित किया गया हो, को दूसरे संविदाकारी पक्षकार देश के भूक्षेत्र में आधिकारिक अथवा निजी यात्राओं के लिए प्रवेश करने से पूर्व वीज़ा प्राप्त करना अपेक्षित होगा।
3. इस अनुच्छेद के पैरा-1 में उल्लिखित शर्तें राजनयिक मिशन अथवा कौंसुलावास के सदस्य अथवा किसी अंतरराष्ट्रीय संगठन के प्रतिनिधि के पति/पत्नी, उनके बच्चों तथा आश्रित माता-पिता पर भी लागू होंगी।

अनुच्छेद 4
प्रवेश देने से इनकार और निलंबन

1. प्रत्येक पक्षकार के पास दूसरे पक्षकार के वैध राजनयिक पासपोर्टधारक को प्रवेश देने से इंकार करने अथवा अपने भू-क्षेत्र में प्रवास की अवधि कम करने का अधिकार सुरक्षित रहेगा जिसे वह अवांछित व्यक्ति मानता हो।
2. प्रत्येक पक्षकार को लोक व्यवस्था, राष्ट्रीय सुरक्षा या सार्वजनिक स्वास्थ्य संरक्षण के आधार पर इस करार के कार्यान्वयन को अस्थायी रूप से पूर्णतः अथवा अंशतः निलंबित करने का अधिकार है। यह निलंबन उन नागरिकों के अधिकारों को प्रभावित नहीं करेगा जो दूसरे पक्षकार के भू-क्षेत्र में पहले ही प्रवेश कर चुके हैं।
3. दोनों पक्षकार इस अनुच्छेद के पैरा 2 में उल्लिखित उपायों के कार्यान्वयन के 72 घंटों के भीतर राजनयिक माध्यमों से एक दूसरे को सूचित करेंगे।

अनुच्छेद 5
यात्रा दस्तावेज़

1. दोनों में से किसी भी पक्षकार के राजनयिक पासपोर्ट की अवधि दूसरे पक्षकार के देश के भू-क्षेत्र में प्रवेश की तारीख से कम से कम 6 (छह) महीने तक वैध होनी चाहिए।

2. दोनों पक्षकार इस करार पर हस्ताक्षर होने की तारीख से तीस (30) दिनों के भीतर राजनयिक माध्यमों से अपने मौजूदा राजनयिक पासपोर्टों की नमूना प्रतियां और ऐसे दस्तावेजों का विस्तृत ब्यौरा प्रेषित करेंगे।

3. प्रत्येक पक्षकार यदि इस करार की वैधता के दौरान अपने राजनयिक पासपोर्ट को बदलता है या उसमें संशोधन करता है तो दूसरे पक्षकार को राजनयिक माध्यम से अपने नए पासपोर्टों की नमूना प्रतियां और ऐसे दस्तावेजों का विस्तृत ब्यौरा, उन्हें लागू किए जाने से तीस (30) दिन पहले प्रेषित करेगा।

अनुच्छेद 6

पासपोर्ट खो जाना

1. यदि दोनों में से किसी पक्षकार देश का कोई राजनयिक पासपोर्टधारक नागरिक दूसरे पक्षकार देश के भू-क्षेत्र में अपना पासपोर्ट खो देता है, तो वह अपने देश के राजनयिक मिशन अथवा कौंसुली केन्द्र को इसकी सूचना देगा और मिशन या कौंसुली केंद्र प्राप्तकर्ता देश के विदेश मंत्रालय को यथोचित उपाय करने के लिए अधिसूचित करेगा।

2. पासपोर्ट खोने या क्षतिग्रस्त होने के मामले में संबंधित पक्षकार देश का राजनयिक मिशन अथवा कौंसुलावास खोए हुए पासपोर्ट के बदले अस्थायी रूप से एक नया पासपोर्ट अथवा अन्य यात्रा दस्तावेज जारी करेगा। प्राप्तकर्ता पक्षकार देश के राष्ट्र के भू-क्षेत्र से प्रस्थान इस करार के प्रावधानों और प्राप्तकर्ता पक्षकार देश के राष्ट्र के कानून के अनुसार संभव है।

अनुच्छेद 7

विवादों का निपटान

इस करार के प्रावधानों की व्याख्या अथवा क्रियान्वयन के क्रम में उत्पन्न होने वाले किसी भी मतभेद अथवा विवाद का निपटारा किसी तीसरे पक्ष अथवा अंतर्राष्ट्रीय न्यायाधिकरण को शामिल किए बिना पक्षकारों के बीच राजनयिक माध्यमों से परामर्श अथवा बातचीत के जरिए किया जाएगा।

अनुच्छेद 8

संशोधन और आशोधन

इस करार में अलग प्रोटोकॉलों के माध्यम से दोनों पक्षकारों की आपसी सहमति से संशोधन या संवर्धन किया जा सकता है, जो इस करार के अभिन्न अंग होंगे और करार के अनुच्छेद 9 में उल्लिखित प्रक्रियाओं के अनुसार होंगे।

अनुच्छेद 9

इस करार को लागू किया जाना, समयावधि तथा समापन

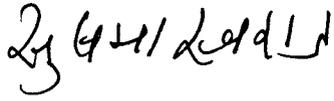
1. यह करार अनिश्चित अवधि तक के लिए है और यह दोनों पक्षकारों द्वारा आवश्यक आंतरिक कानूनी प्रक्रियाओं के पूरा होने की अंतिम लिखित अधिसूचना प्राप्त होने की तिथि से तीस (30) दिनों के बाद लागू होगा।
2. कोई भी पक्षकार लिखित अधिसूचना जारी करके इसे समाप्त कर सकता है। यह करार दूसरे पक्षकार से ऐसी अधिसूचना प्राप्त करने की तारीख से नब्बे (90) दिनों के बाद समाप्त हो जाएगा।

इसके साक्ष्य में, अधोहस्ताक्षरियों ने अपनी-अपनी सरकारों द्वारा विधिवत प्राधिकृत होकर वर्तमान करार पर हस्ताक्षर किए हैं।

नई दिल्ली में 2018 के ~~अक्टूबर~~ माह के 01----- दिन हिंदी, उज्बेक तथा अंग्रेजी भाषाओं में दो-दो मूल प्रतियों में संपन्न, सभी पाठ समान रूप से प्रामाणिक हैं। निर्वचन में किसी प्रकार की भिन्नता होने पर अंग्रेजी पाठ मान्य होगा।

भारत गणराज्य की सरकार की ओर से

उज्बेक गणराज्य की सरकार की ओर से

श्रीमती सुषमा स्वराज
विदेश मंत्री

श्री अब्दुलाज़ीज़ कामिलोव
विदेश मंत्री

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDIA AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON
EXEMPTION FROM VISA REQUIREMENT FOR HOLDERS OF
DIPLOMATIC PASSPORT

The Government of the Republic of India and the Government of the Republic of Uzbekistan, hereinafter referred to as the Parties,
Striving to strengthen the friendly relations between the States of the Parties,
Desiring to facilitate the entry and exit, as well as mutual travel of the citizens of the States of the Parties, holding valid diplomatic passports,
Have agreed as follows:

Article 1
Visa Exemption

The holders of valid diplomatic passports of the State of either Party shall enter, exit, transit and temporarily stay in the territory of the State of the other Party without visas for a period of up to sixty (60) days from the date of entry into the territory of the State of that Party.

Article 2
Applicability of National Laws

1. The holders of valid diplomatic passports of the State of either Party, during their stay in the territory of the State of the other-Party, shall follow the national laws of the State of that Party, including the rules of registration, stay and transportation applicable for foreign citizens.

2. Nothing in the Agreement shall be construed as affecting the rights and obligations set out in the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April, 1961 or the Vienna Convention on Consular Relations of 24 April, 1963.

Article 3
Visas for Assignments

1. A citizen of the State of either Party, who is assigned as a member of the diplomatic or consular staff in Missions/Posts or as representative of his/her country in an international organization located in the territory of the State of the other Contracting Party and is in possession of a valid diplomatic passport, shall be required to obtain a visa prior to entry into the territory of the State of the other Contracting Party.

2. The holders of diplomatic passports of the State of either Party who are employed by an international organization, body, agency or any other such entity, would be required to obtain visa prior to their entry into the territory of the State of the other Party for official or private visits.

3. The conditions enumerated in paragraph 1 of this Article shall also apply to the spouse of a member of the diplomatic Mission or Consulate or representative in international organization, their children and their dependent parents.

Article 4

Refusal of Entry & Suspension

1. Each Party reserves the right to refuse entry to the territory of its State or limit the period of stay of valid diplomatic passport holders of the State of the other Party if the person is considered undesirable.

2. Each Party may temporarily, in whole or in part, suspend the implementation of this Agreement due to reasons of public order, national security or protection of public health. The suspension shall not affect the rights of citizens who have already entered the territory of the State of the other Party.

3. The Parties shall inform each other through diplomatic channels, not later than 72 hours, of the implementation of the measures referred to in paragraph 2 of this Article.

Article 5

Travel Documents

1. The diplomatic passports of citizens of the State of either Party shall be valid for at least 6 (six) months as on the date of entry into the territory of the State of the other Party.

2. The Parties shall exchange within 30 days from the date of signing of this Agreement through diplomatic channels, samples of existing diplomatic passports, including a detailed description of such documents.

3. Either Party, if it substitutes diplomatic passports or amends them during the validity of this Agreement, shall inform the other Party 30 days prior through diplomatic channels and provide samples of new passports, including a detailed description of such documents.

Article 6

Loss of Passport

1. The holders of valid diplomatic passports of the State of either Party, in case of loss or damage of travel documents in the territory of the State of the other

Party, shall immediately inform the diplomatic Mission or consular Post of their own State, which shall notify the Ministry of Foreign Affairs/Ministry of External Affairs of the receiving country to take appropriate measures.

2. In case of lost or damaged passports, the diplomatic Mission or consular Post of the State of the Party concerned shall issue a new passport or other travel document, temporarily replacing the lost passport. Departure from the territory of the State of the receiving Party is possible in accordance with the provisions of this Agreement and the legislation of the State of the receiving Party.

Article 7 Dispute Settlement

In case of disputes and disagreements on the implementation and interpretations of the provisions of this Agreement, the Parties shall resolve them by negotiations and consultations through diplomatic channels without reference to any third party or an international tribunal.

Article 8 Revision and Amendments

This Agreement may be amended or supplemented by the mutual consent of the Parties through separate protocols, which shall become an integral part of this Agreement and shall enter into force according to the procedure provided in Article 9 of the Agreement.

Article 9 Entry Into Force, Duration And Termination

1. This Agreement is concluded for an indefinite period and shall come into force 30 days from the date of receipt of the last written notification on completion of the necessary internal legal procedures by the Parties for its entry into force.

2. Either Party may terminate this Agreement by giving a written notification to the other Party. This Agreement shall be terminated after ninety (90) days from the date of receiving such notification from the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Agreement.

Done at New Delhi on this 1st day of ~~October~~ 2018 in two (2) originals each in Hindi, Uzbek and English and languages, all texts being equally authentic. In the event of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**For the Government of the
Republic of India**

**Smt. Sushma Swaraj
External Affairs Minister**

**For the Government of the
Republic of Uzbekistan**

**Mr. Abdulaziz Kamilov
Minister of Foreign Affairs**

**Ҳиндистон Республикаси Ҳукумати билан
Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ўртасида дипломатик
паспорт эгаларини виза талабларидан озод этиш тўғрисида
БИТИМ**

Ҳиндистон Республикаси Ҳукумати ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати, кейинги ўринларда «Томонлар» деб аталувчилар,

Томонлар давлатлари ўртасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш мақсадида,

Томонлар давлатларининг амалдаги дипломатик паспортга эга бўлган фуқароларининг кириш ва чиқиш, шунингдек, сафар қилишларига кўмаклашишни истаган ҳолда,

куйидагилар тўғрисида келишиб олдилар:

1-модда

Визадан озод этиш

Ҳар бир Томон давлатининг амалдаги дипломатик паспорти эгалари бошқа Томон давлати ҳудудига кирган санадан бошлаб олтмиш (60) кундан ошмаган муддатда ушбу Томон давлати ҳудудига визасиз кириш, чиқиш, ундан транзит ўтиш ҳамда унда вақтинчалик бўлиш ҳуқуқига эгадирлар.

2-модда

Миллий қонунчиликнинг қўлланиши

1. Ҳар бир Томон давлатининг амалдаги дипломатик паспорти эгалари бошқа Томон давлати ҳудудида бўлишлари давомида ушбу Томон давлатининг миллий қонунчилигига, шу жумладан, хорижий фуқароларга нисбатан қўлланиладиган рўйхатдан ўтиш, бўлиб туриш ва ҳаракатланиш қоидаларига риоя қиладилар.

2. Мазкур Битимдаги бирор қоида 1961 йил 18 апрелдаги Дипломатик алоқалар тўғрисидаги Вена Конвенцияси ва 1963 йил 24 апрелдаги Консуллик алоқалари тўғрисидаги Вена Конвенциясида баён қилинган ҳуқуқ ва мажбуриятларга дахл қиладиган тарзда талқин қилинмаслиги лозим.

3-модда

Тайинловлар учун визалар

1. Ҳар бир Томон давлатининг бошқа Томон давлати ҳудудида жойлашган дипломатик ваколатхоналар ва консуллик муассасалари ходими ёки ўз мамлакатининг халқаро ташкилотдаги вакили сифатида тайинланган ва амалдаги дипломатик паспортга эга бўлган фуқароси бошқа Томон давлати ҳудудига кириши учун виза олиши талаб этилади.

2. Ҳар бир Томон давлатининг халқаро ташкилот, орган, агентлик ва бошқа ҳар қандай шунга ўхшаш ташкилотлар томонидан ишга ёлланган дипломатик паспорти эгалари бошқа Томон давлатининг ҳудудига расмий ёки шахсий ташрифлар учун киришидан олдин виза олиши талаб этилади.

3. Мазкур модданинг 1-бандида кўрсатилган шартлар дипломатик ваколатхоналар ёки консуллик муассасалари ходимининг ёки халқаро ташкилотдаги вакилнинг турмуш ўртоғи, фарзандлари ва қарамоғида бўлган ота-оналарига ҳам тадбиқ қилинади.

4-модда

Киришни рад этиш ва тўхтатиб қўйиш

1. Ҳар бир Томон ўз давлати ҳудудига бошқа Томон давлатининг амалдаги дипломатик паспорти эгаларининг киришини рад этиш ёки бўлиб туриш муддатини чеклаш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади, башарти мазкур шахс номақбул деб топилса.

2. Ҳар бир Томон жамоат тартибини сақлаш, миллий хавфсизлик ёки ўз давлати фуқароларининг соғлиғини муҳофаза қилиш сабаби билан мазкур Битимнинг амал қилишини вақтинча, тўлиқ ёки қисман тўхтатиб қўйиши мумкин. Тўхтатиб қўйиш бошқа Томон давлати ҳудудига кириб бўлган фуқароларнинг ҳуқуқларига дахл этмайди.

3. Томонлар бир-бирларини мазкур модданинг 2-бандида кўрсатилган чоралар кўрилиши тўғрисида 72 соатдан кечиктирмасдан дипломатик каналлар орқали хабардор қиладилар.

5-модда

Ҳаракатланиш ҳужжатлари

1. Ҳар бир Томон давлати фуқароларининг дипломатик паспортлари бошқа Томон давлати ҳудудига кириш санасида аввал камида 6 (олти) ой муддатга амалда бўлиши лозим.

2. Томонлар мазкур Битим имзолангандан сўнг ўттиз (30) кун мобайнида мавжуд дипломатик паспорт намуналарини, шу жумладан, бундай ҳужжатларнинг батафсил тавсифини дипломатик каналлар орқали алмашадилар.

3. Башарти Томонлардан бири мазкур Битимнинг амал қилиши давомида дипломатик паспортларни алмаштира ёки уларга ўзгартириш киритса, ушбу Томон бошқа Томонни 30 кун аввал дипломатик каналлар орқали хабардор қилади ҳамда янги паспортлар намуналарини, шу жумладан, унинг батафсил тавсифини тақдим қилади.

6-модда **Паспортни йўқотиш**

1. Ҳар бир Томон давлатининг амалдаги дипломатик паспорти эгалари бошқа Томон давлати ҳудудида ҳаракатланиш ҳужжатлари йўқолган ёки шикастланган тақдирда ўз давлатининг дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасасини зудлик билан хабардор қиладилар, улар эса ўз навбатида қабул қилувчи давлатнинг Ташқи ишлар вазирлигини тегишли чоралар кўриш учун хабардор қиладилар.

2. Паспортлар йўқолган ёки шикастланган тақдирда тегишли Томон давлатининг дипломатик ваколатхонаси ёки консуллик муассасаси янги паспорт ёки йўқолган паспортнинг ўрнини вақтинчалик босувчи бошқа ҳаракатланиш ҳужжатини тақдим этади. Қабул қилувчи Томон давлати ҳудудидан жўнаб кетиш мазкур Битим қоидалари ва қабул қилувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ амалга оширилади.

7-модда **Низоларни ҳал этиш**

Мазкур Битим қоидаларини амалга ошириш ва талқин қилишда низо ва келишмовчиликлар юзага келган тақдирда, Томонлар уларни учинчи томон ёки халқаро трибуналга мурожаат этмасдан, дипломатик каналлар орқали музокаралар ва маслаҳатлашувлар йўли билан ҳал қиладилар.

8-модда **Ўзгартириш ва қўшимчалар**

Мазкур Битимга Томонларнинг ўзаро розилиги билан унинг ажралмас қисми ҳисобланадиган ҳамда мазкур Битимнинг

9-моддасида кўрсатилган тартибда кучга кирадиган алоҳида баённомалар орқали ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

9-модда

Битимнинг кучга кириши, давомийлиги ва тугатилиши

1. Мазкур Битим номуайян муддатга тузилади ва Томонлар унинг кучга кириши учун зарур бўлган ички ҳуқуқий процедураларни яқунлаганликлари тўғрисида охириги ёзма хабарнома олинган санадан 30 кун ўтгач кучга киради.

2. Ҳар бир Томон мазкур Битимни бошқа Томонга ёзма хабарнома юбориш орқали тугатиши мумкин. Мазкур Битим бошқа Томон бундай хабарномани олган санадан бошлаб тўқсон (90) кундан сўнг тугатилади.

Бунинг тасдиғи сифатида ўзларининг тегишли ҳукуматлари томонидан ўрнатилган тартибда ваколат берилган куйида имзо чекувчилар мазкур Битимни имзоладилар.

Деҳли шаҳрида 2018 йил 1 октябрда икки (2) асл нусхада, ҳар бири ҳинд, ўзбек ва инглиз тилларида тузилди, бунда барча матнлар тенг аутентикдир. Талқин қилишда тафовут юзага келган тақдирда, инглиз тилидаги матн устувор ҳисобланади.

Ҳиндистон Республикаси
Ҳукумати номидан

Сушма Свараж
Ташқи ишлар вазири

Ўзбекистон Республикаси
Ҳукумати номидан

Абдулазиз Комилов
Ташқи ишлар вазири